

Töö sügava liitpuudega isikutega

Sihtrühm

Madala või aegunud erialase kvalifikatsiooniga erihoolekande- ja rehabilitatsiooniteenust osutavate asutuste töötajad (tegevusjuhendajad, sotsiaaltöötajad, hooldustöötajad, tugiisikud), kes puutuvad kokku raske ja sügava vaimupuudega isikutega, kus vaimupuudele lisandub ka teine diagnoos, mis takistab oluliselt igapäevast toimetulekut (ööpäevaringne erihooldusteenus liitpuudega isikutele). Samuti võivad õppida erialase hariduseta või aegunud teadmistega eakate- või erivajadustega inimeste abistajad, omasteholdajad.

Õppe alustamise nõuded

Keskharidus. Kasuks tuleb eelnev töökogemus erihoolekande- ja/või rehabilitatsiooniteenuseid pakkavas asutuse

Õpiväljundid

- Teab sügava liitpuude olemust ja sellest tingitud tegevusvõime eripärasid ja arvestab nendega klienditöös.
- Toetab raske ja sügava vaimupuudega kliendi igapäevast põhitegevust
- Teostab asendravi ja kasutab tervist säästvaid töövõtteid.
- Hindab abivahendite ja tugiteenuste vajadust lähtuvalt tegevusvõime eripärast.
- Kohandab kliendi tegevusvõimet toetava keskkonna, planeerib ja viib läbi tegevusi vastavalt isiku vajadustele.
- Valib kliendile sobivad alternatiivse kommunikatsiooni vahendid.
- Teab probleemse käitumise olemust, kasutab töötavaid probleemse käitumise vähendamise võtteid.
- Rakendab meetmeid ebastabiilse remissiooniga kliendi toimetuleku säilitamiseks.

Õpiväljundite seos kutsestandardi või tasemeõppe õppekavaga

Õppekava koostamise aluseks on Sotsiaalhoolekande seaduse § 86 lõike 7 alusel kehtestatud Sotsiaalkaitseministri 21.12.2015 määrus nr 71 „Tegevusjuhendajate koolituse ja täienduskoolituste kavade, koolituse täpsustatud mahtude ja sisu, praktilise väljaõppe läbimise ja lõputöö koostamise kohustuse ning õppe lõpetamise tingimuste kehtestamine“ § 1 (Tegevusjuhendajate koolituse ja täienduskoolituse kavad).

Tegevusjuhendaja tase 4

B.2.1 Kliendi sotsiaalsete oskuste arendamine

B.2.2 Kliendi tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine

Hooldustöötaja tase 4

B.2.5 Töö erivajadustega inimestega

Koolituse maht

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides: 40

Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides: 40

- sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari, õppetunni või koolis määratud muus vormis) 23
- sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas) 17

Koolitaja poolt tagasisidestatava iseseisva töö maht akadeemilistes tundides: 0

Õppe sisu

Auditoorne töö:

- Sügav liitpuue ja sellest tingitud tegevusvõime probleemid (4 t)
- Teenust saava isiku toetamine igapäeva põhitegevuste sooritamisel (2 t)
- Asendravi (1 t)
- Ergonoomika (t)
- Abivahendid ja nende kasutamine (1 t)
- Keskkonna kohandus vastavalt teenusel viibiva isiku vajadustele (2 t)
- Alternatiivsed kommunikatsiooni vormid (2 t)
- Probleemne käitumine (4 t)
- Psüühikahäire ja ebastabiilne remissioon (6 t)

Praktiline töö:

- Teenust saava isiku toetamine igapäeva põhitegevuste sooritamisel (2 t)
- Asendravi (1 t)
- Ergonoomika (1 t)
- Abivahendid ja nende kasutamine (3 t)
- Keskkonna kohandus vastavalt teenusel viibiva isiku vajadustele (2 t)

- Tegevuste planeerimine ja läbiviimine (2 t)
- Alternatiivsed kommunikatsiooni vormid (2 t)
- Probleemne käitumine (4 t)

Õppekeskkond

Viljandis Lossi tn 22 III korrus ning **Valgas**, Vabaduse 26-214 (Müllersoni Ärimaja)

Õppijatel on kasutada individuaalsed lauad, tool, pabertahvel, projektor, arvuti, ruumis on riidenagi, sund- ja loomulik ventilatsioon. Kohvipausid on koolitaja poolt garanteeritud.

Saab teha ka sisekoolitusena (asutustes kohapeal), kui selleks on soovi. TULEME KOHALE!

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid

Õpingute lõpetamiseks on vajalik osaleda kontaktõppes vähemalt 70%, sooritada praktilised tööd. Mitmeeristav hindamine. Koolituse läbimisel väljastatakse osalejatele tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud.

Hindamismeetod

Praktiline töö nr 1

Praktiline töö nr 2

Hindamiskriteeriumid

tegevusplaani koostamine liitpuudega kliendile (reaalne klientvõi näidisjuhtum)

sooritab ergonoomikavõtted

Koolitajad

Hille Krusberg

Olen lõpetanud Akadeemia Nord – bakalaureuse kraad psühholoogias (diplom nr LM003731), Tartu Ülikooli usuteaduskonna - magistrikraad religiooniantropoloogia erialal (diplom nr MA 009275), Tallinna Pedagoogika Kooli - lasteaiakasvataja/pedagoogi erialal (diplom nr ET-1 974502). Lisaks Tartu Ülikool Pärnu kolledžis läbinud täiendusõppeprogrammi – Sotsiaalse rehabilitatsiooni protsess (tunnistus nr 04441-15, P2PC.TK.309)

Kogu oma teadliku tegevuse olen seostanud psühholoogia ja pedagoogikaga. Oman pikaajalist kogemust rehabilitatsioonimeeskonnas töötamisega (nõustamine, rehabilitatsiooniplaanide koostamine). Aastast 2000-2012 olen töötanud koolis psühholoogina ja psühholoogia õpetajana. Oman pikaajalist koostöökogemust Eesti Töötukassaga. Olen osalenud tööalaste motivatsioonikoolituste ja tööklubide läbiviimiseks õppemappide koostamisel klientidele, Karjääriplaneerimise õppematerjalide väljatöötamine koolidele ja palju muud.

Oman arengupsühholoogiast koolitajana ja töökogemusena täielikult ülevaadet ja praktilisi teadmisi. Samuti täiskasvanutega koolituskogemus olemas.

Kaja Tamsar

1972 lõpetasin Alatskivi Keskkooli, samal aastal astusin Tartu Meditsiiniõppima velskri erialal, mille lõpetasin 1975.a. *cum laude*. Töötasin velskripunkti juhatajana 23 aastat. Läbisin mitmeid täiendkoolitusi ning mulle omistati kõrgema järgu velskri tiitel. Armastasin oma tööd väga, kuid ajad muutusid, velskripunktid kaotati ning otsustasin õppida uue eriala.

1987-1993 õppisin Tartu Ülikoolis logopeed-eripedagoogiks. 1998. aastast oman vanemõpetaja kutset. Logopeedina oman 7. taset.

Aastatel 2012-2017 koolitasin tegevusjuhendajaid mitmetes Eestimaa linnades olles lektoriks ning lõputööde juhendajaks ligikaudu 100-le õppurile. Olen töötanud igas vanuses erivajadustega inimestega, sealhulgas ka hooldekodus. Olen töötanud ka lasteaias liitpuudega laste rühmas. Käesoleval ajal töötan nii koolis kui ka lasteaias ning aitan ka täiskasvanuid kõne ja eneseväljendusoskuste arendamisel. Kuulun logopeedide ühingusse, olen osalenud paljudel koolitustel, sealhulgas Taanis ja Saksamaal.

Minu töö on väga huvitav, vaheldusrikas ja ka vajalik.

Elena Erm

Olen töötanud sotsiaaltöötajana alates 2006. aastast. Sotsiaaltöötaja eriala omandasin Tallinna Pedagoogikaülikoolis sotsiaaltöö erialal, mille lõpetasin 2003. aastal (oman teaduskraadi). Mulle mu töö meeldib. Täiendavalt olen läbinud mitmeid koolitusi nii rehabilitatsiooniteenuse kui hoolekandeteenuse (erihoolkanne, dementsete hooldamine jmt) osutamisega seondult. Alates 2016. aastast olen seotud Järvamaa Kutsehariduskeskusega, kus olen lektoriks hooldustöö ja tegevusjuhendajate õpperühmades, andes erialaaineid. Käesolevalt olen seotud ka Dementsuse Kompetentsikeskuse tööga.